

האשה נקנית פרק ראשון קידושיין

מסורת הש"ס

(ו) נבטתי ודפדפתי שוקתי
(ז) עני חוסר ציב צבתי
דריה וזבילתי (ח) נבטתי
חרוסתי, ונדפדפתי חרוסה.
והיה דלדלתי (ד) מעשר שני
שני ממי, (ה) עני מיש שני
סוכה יד. דריה משום ורבי
ויו שאלתי חסד מורי ורבי
(ו) נבטתי ודפדפתי יד נבטלומי
(ז) חוספתה קדקדושי ציב היט
(ח) נמשתי נבאה דליגי
מחל קליני שיש שיש
(ט) ציב קדתי, (י) לקמני יח
(יא) גיטני פיה, (יב) נגיגתי יח
פיה, (יג) נסתי (יד) וסם
דריה היג, (טו) נדפדפתי:
ונמשתי, (טז) נבטומי יח.
(יז) נדליני חללתי
(יח) נדליני שמתקדשתי,
(יט) נדליני וי לחלתי, (כ)
מעני לעני חלומי ענין

תורה אור השלם

1. **בִּי יִזְכּוּ אִישׁ אִשְׁהוֹ וּבְעֵלָהּ וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו בִּי מִצָּא בָּהּ עֲרוּת דָּבָר וְקִתְּבָה לָהּ סֵפֶר כְּרִיתָת וְנָתַן בְּיָדָהּ וּשְׁלָחָהּ בְּמִיתָה:**
דברים כד א
2. **וְאִישׁ כִּי יִשְׁכַּב אֶת אִשְׁהוֹ שֹׁכֵבֶת זָרָה וְהָיָה שִׁפְחָה נְהֻרָפֶת לֹא יִשְׁפָּדָה וְנִשְׁפָּדָה אִישׁ חִפְשָׁהּ לֹא יִתֵּן בָּהּ בְּקִרְתָּהּ תִּזְנֶה לֹא יִימָנֶה בִּי לֹא חִפְשָׁה: וְיִקְרָא יֵשׁ כ**

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת.

מוסף תוספות

- א. ורבען סביר ידים שאין
ומכוחות הווין ידיו לא בעי
ורין וכו' ורבי יהודה סבר לא
הווין ידיו מקדישין לומר ורין
דאי לא כתב ורין בנט ורין
מגורש דברבורא בעלמא ושפר
דאיא בעלמא הוא. [סוף] מליס
[ד' ע"ג] לטול. ב. בדפרק כל
הגז [ד' כו.] קאמר הכותב:
טופסי קאמר צר ענייני וכו'
קאמר שטראל עלה הדחאה
אף מקום הוי את מותרת לא
שט פירי דהוא עיקר שאין לא
ואי ס"ל כ' הוהוה א"כ צריך
שיעתי מקום ורין שהיו ורין
הוי עיקר ל' יתודה. ס"ל ד'ס'
ואמל'. וכן הוהוה נדויר וכו'
האומר. אהא וכו'.
ל. כלומר לא דאי שטראל
ס"ל ידים שאין מוכיחות לא
[סוף] מיל: ד' ע"ג.
ה. והכי פירושו לגלות
שטראל לא בעי ידים שאין
ובזמן שנויר עובר לאפניו ליכא
לספקוי דיו מיהא ורין אבל
אי נזיר עובר לאפניו לגלות
אהא בתעובת קאמר פירוש
ואפילו דאי לא הוי, ולגרסא זו
מסיק שדמאל לא בעי ידים
מוכיחות. ס"ל: והא דמשני
דקאמר רבא ל', והתם כשנויר
עובר לפניו דאי הוי הוכחה
גמורה, ליהני דאי הוה מני
לאשכחוהי בכלהו הוכחות קטא
הוה מני לא אלא ר' אבהו
משכח בענין אחו. [סוף]
[ה'כ"ג] ל. כלומר ממלול
וילושטוס ויהא צאלינו. [סוף]
עוץ. f. ותפושנו גמי חיי כמו
ותפשה וסבר כפיה. מוץ, [סוף]
והיכר שנין אבות
קידושין ממש ויבא לתתיר

ידעה. פֿירש אפילו לשון ההוראה פֿירש דיו. למלאכה. משתמע, בזה הלשון, והיא תאמר שהלשון עשו בשבת בחדל דעתה מקורשת ביחודה ומסתברד דעתה ערים כלל, אבל בלשני דלעיל אלו, וכן לאיזה מלות חושש שיגלה דעתה שנתנו לה בחורף להתקשר לי ואמרה הן, ואמר טבס שיטין. בלחכותיה. לא הי

לְיִשְׁנֵי בְּתָרָאִי. דְּקָאָמֵר בְּהוּ אִין כֹּאן בֵּית מִיחֻשׁ בִּין דְּקִידוּשִׁין בִּין דְּגִירּוּשִׁין: **לְיִשְׁנֵינוּ כְּחֵדָּא.** לְמָה לִי לְנִימְתִּי מִקְדוּשָׁת מִקְדוּשָׁת מְרִי וְיִמְנִי: **מִיּוּחָדָא.** לָשׁוֹן וְהִיו לְבָשָׁר אֶחָד (בְּרַאשִׁית 3): **מִיּוּעֲרָדָא.** לָשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא יַעֲרֵד (שְׁמֹת 34) שְׂהוּא לָשׁוֹן קִידוּשִׁין בְּחָמָה הָעֲבָרִיָּה: **עוֹרְסִי נְגֻדְסִי.**

לשון אפשה לו עוד כנגדו (בראשית 3): **מגורים**. לשון ויסגור צער (שם): **עצורים**. לשון עצרת ששתא נאספת עמי לצית. ורצותי אמרו לשון כי אשה עזורה לנו (שמואל א כא) ולא נהירא דהאי עזורה ממנו קאמר דהא אחימנך אמר לו לדוד אס נשמו הנערים אך מאשה ודוד אהדר ליה אשה עזורה לנו והננו טהורים: ויהודה ועוד לקרא. וכי המקרא לרץ סיוע ממנה שציהודה: **שכן** ציהודה וי'. אלז מקרא ליכא למילף דההוא יחוד צעלמא הוא שהרי צפחה כנענית הכתוב מדבר שאין קידושין תופסין בה ומעיקרא היה סלקא דעמיא כמ"ד בגיטין (דף מג.) צחזיה שפחה וחזיה צת חורין הכתוב מדבר דשייכי בה ד' קידושין: **צמאי** עסקין. צחק לישי דקא מצינא לן אי הו קידושין או לא ה"ד אי צשאין מדבר עמה קודם לכן על עיסקי קידושין וכן צהצח לישי דגירושא שטא היה מדבר עמה על עסק גיטה: **מנא** ידעה וי'. כלומר אפילו הו הנד

ידעה מאי קאמר לה
 עסקי גיטת וקידושה
 נמי^ט דנתן היה מדבר ע
 וקידושה ונתן לה גיט
 ר' יוסי אומר דיו ר' יר
 ואמר רב הונא אמר ע
 אמרי לעולם במדבר
 וקידושה ואי דיהיב
 דיהב לה ואמר לה
 מיבעי ליה הני לישיני
 דילמא למלאכה קאמרי
 מדבר עם האשה על
 ונתן לה גיטה וקידוש
 אומר דיו ר' יהודה אוס
 יהודה אמר שמואל
 ענין וכן אמר ר"א א"ר
 באותו ענין כתנאי א"ר
 באותו ענין ר' אלעזר
 שאין עסקין באותו
 באותו ענין מנא ידעה
 אביי^י מענין לענין בא
 אמר שמואל הלכה כ
 לרב אשי ואלא הא
 שמואל^י ככל שאינו יוד
 לא יהא לו עסק עמה
 הא דרב הונא אמר ש
 וכן בגירושין נתן לה ג
 משולחת הרי את מג
 לכל אדם הרי היא כ
 לה גיטה ואמר לה לא

וכן בגירושין. כמו אמר מר וכן בגירושין כו': פשיטא. בביחותא:

תזר מי יבא הרי מדובר בבעל עצמו). ט. תימה אי לא שמייע ליה למה לא יהא לו עסק עמהן וקדושין הלכך נראה לפרש. [נ"א דלא כפי' הר"ר עזריאל.] דה"ק. [תוס' הרא"ש. (עי' מהרש"א).]

לשון קדושים הוא, היכי מקדשא הלא אינה בקיאה בלשון והואיל ולא דובר עמה להתקשר ולעצ'פ' ששניהם מורים שלקדושים נתבנוו אין קדושים שהיו הערים לא נתבררו במאה הלי' תיב' שלם קדושים, ודאיו חור קדושים, בשבשה ששפנו הערים הלשון [נתברר להם] ש'הן ק' תב' כל אדם, ודשבת מלאכת מחשבת אהר'ה, בלא קדושים בכל לשון שתיכ' והבין ש'הן דאיסתפקא לן בבני לישינ' אי לקדושים משמטע'ה, טעם מפני שהיה מדבר עמה על עסק קדושים ואלו קדושים אפילו לא דובר עמה על עסק קדושים אם אי מרדו שהינה חכמה מקדושים ואלו היה מדבר עמה על עסק קדושים, הלא דאי שוה החילוק בין מלות אלו ומלות שה' בריכות ומורבנ' כמו שכתבו בנינין קד' החוקק, [מענין לענין] באותו ענין, שחכ'ן שאמרה ה' צריכה לא לפרשה, כמ'ה י' כד' (כלומר י' כ' שיכתי' אלו) מילתא שהיה אומר מקדש' לו עסק, ליהוית יתי' דובר שמא יתי' עורה הלא עיוות אשתי חור' ליתא, דרב הורדה אמר ש'הן

ודן די יהוי ליכי מינאל הוא גופו של גט ופליגי רבנן^א עליה ושמואל סבר כרבנן^ב וי"ל דהרי את מקודשת ולא אמר לי לא משמע כלל דמקודשת לי קאמר דאדם עשוי לקדש אשה לחצירו וידיים שאין מוכיחות כלל כי הני ודאי קאמר שמואל לא היינן ידיים^א אבל בזהאי

דנדרים הוו מוכיחות טפי וכן ההוא
דכותב טופסי גיטין^ט הוו מוכיחות
דאין אלס מרגש אשת חצירו אן
צריש מסכת נזיר (דף 97 ע"ב) יש ספרים
דגרסי האומר אהא ה"ו נזיר אמר
שמואל והוא שהיה נזיר עובר לפניו
וקא אמר לימא דקסבר שמואל דים
שאין מוכיחות לא הוין דים אין^י
מש"ס^י כי נזיר עובר לפניו הו דים
מוכיחות ומשני אכל אין נזיר עובר
לפניו הו דים שאין מוכיחות ולא
מהני ואית ספרים דגרסי לימא
קסבר שמואל דים שאין מוכיחות
לא הוין דים ומשני עובר לפניו
הוין דים שאין מוכיחות לכל הפחות
אכל אין עובר לפניו אפילו שאין
מוכיחות לא הוין^י

עֲצוּרָתִי מִהוּ פִּי צְקוּטָרָה
לְשׁוֹן עֲזָרָה שְׁמֵהָ
נִאֲסָפָה עֲמִי צְבִיטָה וְרִבּוּי מִפְּרָסִים
לְשׁוֹן כִּי אֲשֶׁה עֲזָרָה לָנוּ וְלֹא נִהְיֶה
דֹּהֵלוֹת עֲזָרָה מִמֶּנּוּ קֹאמֶר דֹּהֵל
אֲחִינֹלֶךְ אֲמַר לוֹ לִדּוֹל אֲנִי נִשְׁמְרוּ
הַנְּעִירִים אֵךְ מֵאֲשֶׁה יִדּוֹד אֲהַדֵּר לִּיהִ
אֲשֶׁה עֲזָרָה לָנוּ וְהִנֵּנוּ טְהוּרִים עֲכִ"ל
וְרִ"י מֵיִשָּׁב לִישָׁנָה דְּקֶרֶף כְּפִירֹשׁ
רְבוּתוֹ דִּה"פ כִּי אֲשֶׁה אֲסִיתָה אֲזַלְנוּ
תִּתְּמוֹל טִלְשׁוֹם וְהִיא זֹה אֲזַל עֲשׂוּי
אֲנִינוּ טְהוּרִים וְיִתְּמָה דְּלֵכֵל אֲלוֹ
הַלְשׁוֹנוֹת שְׁמֵהָ לִישָׁנָה דְּקֶרֶף א'.

משום שנא' והיא שפחה נחפרת
פאיש. וסבר דקרא מיירי
 בחפזה שפחה ותפזה נח חורין
 המאורסת לע"ע וכמ"ד בהשולח
 (גיטין דף מג.) דקדושין תופסין זה:
שכן בהירודה קורין **פאיש**
 חרופה. ודוקא ציהודה
 אזל בעלמא לא דקסבר **פ** דשפחה
 כנענית הכתוב מדבר שאין קידושין
 תופסין זה: **פא** יהא **פ** עסק
 עמהן. **פי** כגונטרס לא יהא **דיין**
 בדבר שמה ימיר איסור ערוה זהו
 עיוות שאינו יכול לתקן והר"ר עזריאל
פי שלא ידבר עם הנשים על עסקי
 קידושין לקדשם שפעמים שמהא
 מקודשת בחמימרתם או צנתינתם ולא
 יצין וקשה תיגה בקידושין בגירושין
 מה צדק אם יכפור שאינה [מגורשת]
 ושמה איכא למיחש לכהן מיהו לישראל
 דעמהן לא משמע הכי דאין שום
 יכול לתן גט אללא לאשמו ועוד
 דלקמן בפרקין (דף יג.) משמע שיש
 חשש איסור אשת איש דלמיר וקשין
 לעולם מדור המבול ומיהו יש לומר
 דאיכא למיחש אם פשטה ידה וקבלה
 קידושין מאחר: **פאיש'** **פא** שמיע
פאיש' פירוש אדם שנתמנה אגטיין
 קידושין לריבין אנו להודיעה
 דבר יהודה אמר שמואל שלא יכשל
 בה דשכיחא או דילמא ליכא למיחש

להרי דלא שכיחא כולי האי וכן משמע מתוך פירוש הקונטרס:

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

בו א ב מיי פ"ג מהל' אש"ת
הל"ו סתם עשן חט טושי"ע
אש"ע סתמן חט טפ"ג :
בח ג מיי שם הל"ו טושי"ע
שם טפ"ג :
בט ד מיי שם הל"ו טושי"ע
אש"ע שם טפ"ג :
ג ה מיי שם הלכ"ו טושי"ע
טפ"ג :
גו ו מיי שם הל"ח ופ"א
מהל' גירושין הלי"ח סתם
עשן חט טושי"ע שם טפ"ג :
גז וס"י קל"ו טפ"ג :
גח ז מיי פ"ג מהל' אש"ת
הל"ו סתם שם טושי"ע שם
סתמן חט טפ"ג :
גט ח מיי שם הל"ח ופ"א
מהל' גירושין הלי"ח סתם
שם טושי"ע אש"ע חט טפ"ג
ז וס"י קל"ו טפ"ג :
ד ט וטושי"ע שם ס"י מט טפ"ג :
וס"י קל"ו כסדר געט ספ"י א
כסדר טעט טפ"ג :
די י מיי פ"א מהל' גירושין
הלי"ח סתם שם טושי"ע
אש"ע חט קל"ו טפ"ג :

תום' ר"י חזקו

הר אה אשתי. קשרה בכתף
 ואמר לה כך יהיה מכתב
 ומבינה כונת הלשון, דא
 לא מבינה לאו כלום דא.
 אן נמי שהיה מדבר עמה
 על ספקי קדושה שאע"פ
 שאנה מבינה לה כללים
 ואע"פ לא אמר לה כלום
 דיו. ואם קרשה בשטר ידיו
 נכתב לה כך. מיוחדת. לשון
 ידיו לברשור [בארשתי] כן
 [כיו]. מיוחדת. לשון ידיו
 אן יעיד [שמות כא, ח].
 עזרת נגדתי. לשון אעשה
 לו עזר כנגדו [בראשתי] כן
 [ח]. צלעתי מגורתי תחת.
 [לשון] ריבן את הצלע ויסגור
 בשר תחתיה [שם] פסוק
 [א]. עזרתי. לשון ואספת
 עמי. לא מצינן לאמרי
 לשון אשה עצורה לנו נש"א
 [כ]. תהאשתי ר"ל מגורתי
 ממנו. תהאשתי. לשון אל
 תנפשי [מכורכר ה, ג], או
 לנו תנפסני עמי בייתי. מי
 יקח. אלמא [שם] לשון קדושי.
 ואידך נבשך, והוי ספק
 מקדושתו. תעבי. ביהודה
 [למרות] חרופה. אלמא לשון
 ארסין הוא. רובא דעלמא.
 [לויכא] למיור דאי הוא רובא
 [דעלמא] לקדושי אן
 במיטתא אם אינו שם אומרת
 קדושי, שהר אן אם אומרת
 שדעתה שהלשון אמר לה
 קדושינן אם הערים
 אינן מבינים הלשון והוי לה
 נמקדש בלא עדים שהרי
 אין חרוב ברור לעדים מצד
 אן שהרי רשעמו לא מצד
 מה שם אמרמם שכונתו
 לקדושי. אלא ה"ק תנינן
 עבדי מימרא חלונתו תעבי
 מקדושתא נאילו הוא מקדושת
 ביהודה שמינא הלשון.
 [היהודי] עוד לקרא. הואיל
 וסבירא לו דקרא לשון
 קדושינן, מן לה להביא סייע
 מלשון יהודה, אלא דאי
 סבירא ליה דקרא לאו לשון
 קדושינן הוא לדשון יהוד
 בעלמא, רבשפחה כנענית
 הנוכח מבר, שאין קדושינן
 תופסין לה בלא ביהודה
 קאמר דהואיל ובלבשת הוא
 לשון קדושינן מקדושתא הואיל
 ומכרת שלטם קדושינן אמר
 לה כך תליכך את השטות
 [שם]

[illegible]